

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

33. Fugâ occasionum tentationes vincuntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

tionis, non nostra dicentes impatientia, sed Fratrum vitio generari: dumque in alios erroris nostri vertimus causas, nunquam ad patientiam, & perfectionis calcem valebimus pervenire. Summa emendationis, ac tranquillitatis nostrae non est in alterius arbitrio collocanda, quod nequaquam nostrae subiacet potestati, sed in nostra potius ditione consistit. Itaque ut non irascamur, non debet ex alterius perfectione, sed ex nostra virtute descendere, quae non aliena patientia, sed propria longanimitate conquiritur.

Concludit, solitudinem non omnibus convenire: Haec enim, sicut novit emendatis moribus contemplationem purissimam referre, ita eorum, qui minus emendati sunt, vitia non solum servare, verum etiam exaggerare consuevit, tamdiuque sibi parvus quis videretur, & humilis, donec nullius hominis commisceatur consortio, ad naturam pristinam mox reversurus, cum interpellaverit cuiuslibet commotionis occasio: Emergunt qui pe ex eo confestim vitia, quae latebant, & velut equi infraenes certatim e suis repagulis otio longiore nutriti, acrius ad perniciem aurigae proprii, ferociusque prorumpunt.

In hunc sensum, quidam eorum Abbatum apud eundem Cassianum interpretatur ilud Apostoli, *Dare locum irae*, id est: Non sint corda sic impatientia, & pusillanimitatis angustis coarctata, ut violentam commotionis procellam, cum irruerit, sustinere non possint, sed dilatamini in cordibus vestris, suscipientes adversos iracundiae fluctus in illis extenuis sinibus charitatis, quae *Omnia suffert, omnia sustinet*. Dare itaque locum irae, est excipere iracunda verba, & verbera, si opus sit, in sinibus cordis patientiae, & charitatis, & ibi ea obruere charitate. Sic eadem verba interpretantur Ambrosius, Anselm. & Origen. qui dicti quasi afferens rationem subdit: Nemo enim ira rabidus invenitur, qui illata iniuria, si vicem non recipiat, iterum saeviat, sed quasi effuso, ac digesto furore necessario mitescit. Ad summum itaque, dato lo-

A cum irae, non erit fugere, sed solum modum passum, quo alterius, aut propria ira pertranscat, retrorahere, &c. Quo sensu dicitur in Proverb. *Doctrina viri per patientiam nascitur*. vel ut Chald. habet, *Intellectus viri est differre furorem, &c.*

Prov. 17. Chald.

B Fuga occasionum tentationes vincuntur.

PUNCTUM XXXIX.

Inter formidabiliora, quibus tentator luitur, est ipsa tentandi assiduitas. O quot arces capit hac longa obsidione! O quot lapides excavat assiduo hoc stillicidio! O quot ad terram dejicit tædio vitiosos! Praestantius remedium est semper abesse ab occasione.

Tentationum assiduitas formidabilis.

Eadem assiduitatis arte tentavit Samsonem. Gen. 39. *Huiusmodi verbis per singulos dies mulier molesta erat adolescenti*. Muliere antiquo instrumento usus est. *Per singulos dies*, &c. verbis nimirum sic efficaciter ad luxuriam provocantibus, mulier, quae rogari debebat, rogat, nullo servato verecundiae termino, non sollicitatur, sed inrempenter, & procaciter (quod notat Chrysost.) ipsa sollicitat: hoc autem, *per singulos dies*, nullo intermisso die, nullam occasionem elabifinens. *Per singulos dies molesta erat*, importune instabat, lacrymis, suspiriis, amplissimis pollicitationibus (ut Rupert. ait) obsecrabat. *Molesta erat*. Sed cuiam? Deceperit? *Adolescenti*, non obligato, non frigido, sed adolescenti sanguineo. *Huiusmodi verbis per singulos dies mulier molesta erat adolescenti*. Sic incentiva libidinum (ut ait Interl.) frequenter impetunt castitatem.

Gen. 39. Tentationum assiduitate oppugnat Ioseph. & Samson.

D Hac arte tentavit & Samsonem. *Cumque molesta esset ei, & per multos dies jugiter adhaereret, defecit anima eius*. Utrumque assiduitate fatigare tentavit. Sed pugnavit Samson, quod Samson cecidit, Ioseph autem permansit nisi quia Ioseph, quantum potuit, ab occasione abfuit: Samson vero

Chryf.

Rupert. Ab.

Interl.

Iud. 18.

Tentationum assiduitate ex- pugnavit Samson, non Ioseph. Quid ita?

Lib. coll. 16. c. 27. Rom. 12.

Ira locum dare quid.

Ambros. Anselm de Orig. ibid.

fese in occasionem immisit, & ideò corrui. Singulis horis illa mutabat amictum (inquit Ephrem) nullis omnino sumptibus parcens: at ille, ne simpliciter quidem aspectu, in illam intuebatur: quasi diceret: Muta habitus, muta scenas, videre non curo.

Ephraim.

Ad hæc, *Accidit quadam die, ut intraret domum, ut operis quidpiam absque arbitris faceret. Quid facturus intrasset, declarat Chaldaus: Ut investigaret, inquit, scripturas rationis, præcisâ nimirum sui muneris necessitate compulsus. Nota, inquit Carthuf. quòd non absque arbitris, ac testibus solitus erat intrare per cubicula, vel operari aliquid domi: ne illa, scilicet, aunderet ei soli inhonestâ proponere. Quid mirum, si etiam assidue tentatus, non tamen est victus? Semper ut potuit, se custodivit, & ab occasione abfuit, & licet juvenis, tamen perstitit.*

Chald.

Carth.
Ioseph occasio-
nes fugis, ideo
effugit.

Iudic. 16.
Bern. ser. 3.
Abul. ib. q. 7.
Riber in 11. ad
Hebr.
Samsonem fugit
ocasio, quâ
non fugit.

Samson autem tantâ præditus fortitudine miserabiliter cecidit, ac defecit: quia aures præbuit, quia oculos non custodivit: quia, ut ait ad sororem Bernard. vidit, quòd videre non debuit, quia blandicias non vitavit, sed in sinu Dalila conquevit. O quot Samsones (Samsonam, Hebr. qui vim non patitur) paulatim vim tentationum experiuntur! Item Samson est idem, quod Sol. O quot illuminati paulatim animæ visu privantur, & ad molam ligantur!

Iob. 14.

Job. 14. *Mons cadens defluit, & saxum evanescit de loco suo, lapides excorvantur aqua, & alluvione paulatim terra consumitur. Quid hoc? Miratur Job. Sed videamus David, inquit Gregor. quantum mons altus fuerit, qui tanta Dei mysteria prophetico spiritu valuit contemplari, at quàm subito casu defluxit? Ut cæcatus? Unde? Ex occasione. &c. Lapides excorvantur aqua, & alluvione paulatim terra consumitur. Salomon quippe inordinato usu, atque assiduitate mulierum ad hoc perductus est, ut templum idolis fabricaret, qui prius Deo templum construxerat: duritiam nimirum mentis absorbent assidua, & mollia blandimenta libidinis, & lenium, atque subtile vitium corrumpit durum, & forte propositum mentis.*

Greg. ibid.
Occasio non
vitata in vitium
impulit Davi-
dem.

A Fugâ occasionis est opus: nam in duplici tentatione, vel inopinata, vel prævisa, & cognita, aut montis, qui subito defluit, vel terræ, quæ paulatim alluvione consumatur, semper fugâ occasionis est opus.

Crede mihi (Dei semper præsuppositâ gratiâ) victoria in fuga. Fuge, & vicisti. Fuge, & Nanciaturumque est Regi Aegyptiorum, quòd vicisti. B fugisset Israël. Mox arcepta fuga: *Cantemus Psal. 59. Domino, gloriosè enim magnificatus est, &c. Hinc David: Dediti mei uentibus te significacionem, ut fugiant à facie arcus (mulieris, quæ lethales vibrat sagittas.) Alii: Dediti mei uentibus vexillum ad extollendum, in signum videlicet certæ victoriæ: quòd & subdit: Ut liberentur dilecti tui. q. d. Fuge, & vicisti.*

Idem Psal. 55. *Deus, viam meam annunciat tibi. Hieronym. Deus, fugam meam annunciat tibi. Quid de victoria, ô David? Tunc convertentur inimici mei retrorsum.*

Mirus certè locus Psal. 67. *Rex virtutum dilecti, dilecti, & speciei domus dividere spolia. Quid hic perditicilis locus sibi vult? Flaminius: Reges exercituum fugient, fugient (ne indecorum in Christiana militia id putes) mox de spoliis, & pulchritudo domus dividet spolia. Sic Hieron.*

E contra, qui non fugit, etsi alio qui strenuus, perit. Chrysost. Rediit Urias è bello, ait, que Rex ad eum: Quid est, Uria? Ut se habet res bellica: Publicè inquit ille, vicimus, Audivit Rex, quòd miles vicisset, cum ipse victus fuisset, quòd miles feliciter pugnasset, cum Rex voluptati succubisset, quòd miles in bello victoriam obtinisset, cum ipse à peccato dejectus, ac prostratus fuisset.

Optimum certè, optimum illud Augustini consilium. Contra libidinis impetum apprehende fugam, si vis invenire victoriam: Nec tibi verecundum sit fugere, si castitatis palmam desideras obtinere.

In Genes. Ioseph dicitur relicto pallio foras egressus: ne memoriæ scilicet succurreret contactus ille pallium reliquit. Et egressus est foras. Sed quid sibi vult, foras? Quisquis egreditur, foras egreditur. Ex Philone:

Ioseph cur egressus foras dicitur.

Hieron.
Chryf. in Ps. 59

Philone: Penitus scilicet, penitusque egressus est, nunquam reversus, nec pedem, quem ab eâ domo extulit, iterum unquam iniecit. Sunt, qui exeunt, sed non foras, à cubiculo in cubiculum, non domo exeunt. *Relicto pallio, egressus est foras.*

Ambr. l. de Joseph. c. 5.

Ambrosius: Magnus vir Joseph, qui adamat non redamavit, rogatus non acquievit, apprehensus aufugit. Qui teneri veste potuit: animo capi non potuit: ac ne ipsa quidem verba diu passus est; contagium enim iudicavit, si diutius moraretur, ne per manus adulteræ libidinis incendiæ transiret: *Relicto pallio, egressus est foras.*

Judith. 16.

Judith conopæi Holofernis in anathema oblivionis obtulit. Cur? Psal. 136. Titel & Genebr. ibid.

Conopæum illa in anathema oblivionis dicitur obtulisse: quia nimirum erat amantis. Ille servat anulum, illa epistolam, alius, &c. in anathema, in anathema oblivionis, omnes auferens, omnes præcidens occasiones.

Cum filij Israel in Babylonicâ captivitate ducerentur, ac per derisum, & ironice, ut inquit Titel & Genebr. audirent dicentes: *Hymnum cantate nobis de canticis Sion;* zelo correpti, organa suspendebant, quod ex Hebr. veluti laqueo, & in cruce, quasi dicerent: Ad ignominiam sumptæ occasionis suspendantur. Quin, mirum! ex quadam Paraphrasi Chaldaica: *Sibi dixerunt: Quomodo? &c.* Sic, sic occasiones fugiendæ, mundi organa, citharæ carnis suspendendæ, manus occasionum spiritualiter abscindendæ, ac impossibilitandæ, si dicere licet, ne organa mundi amplius pulsare valeant.

Apud Labarâ in Appar. verbo Occasio, Propos. 6.

2. Reg. 2.

Chrysim. Ps. 50

O vim occasionis! David ex solo Berthezabæ conspectu tam fœdè cecidit. Chrysim. *Vidit, inquam, mulierem lavantem in solario.* Vidit, atque oculo vulneratus est, ac telum excepit. Audiant curiosi, qui alienas formas contemplantur. Audiant, qui infano spectaculorum studio tenentur: qui dicunt: Spectamus quidem, sed sine detrimento. Quid audio? David læsus est: & tu non læderis? Ille læsus est: & ego tuæ virtuti confidere queam? Is, qui tantam spiritus gratiam habebat, spiculum

A accepit: & tu fauciari te negas? Atqui ille scortum non vidit, sed honestam, & pudicam fœminam, idque non in theatro, sed domi: tu verò in theatro cernis, ubi etiam locus ipse animum supplicii reum efficit: nec tantum cernis, sed etiam audis improba verba, & meretricias, atque obscœnas cantiones, omni que ex parte fertur mens tua, per aspectum nempe ob ea, quæ vides, per aurem ob ea, quæ audis, per olfactum, ob ea, quæ odoraris, & cum tot præcipitia sint, totæ contumelie, qui credere queam, te à ferarum moribus immunem esse? Num tu scis, um es? Num ferrum? Homo es communi naturæ imbecillitati obnoxius. Ignem cernis, nec uretis? An hoc rationi consentaneum est? Lucernam in fœnum pone, ac tum aude negare, quòd fœnum exuratur. Quod portò fœnum est, hoc etiam natura nostra est. Vidit eam igitur lavantem nudam pulchritudine captus est, telum excepit, vulnere affectus est.

Mulieri præcipuè vitanda occasio. In Genesi Abimelech. *Dedit Sara mille argenteos in velamen oculorum.* Chald. *In velamen honoris;* ad operiendam pulchritudinem, inquit Hamerus, gravissimus Author, ne sit ea aliis, ut fuit mihi, illecebra, & irritamentum libidinis. *Mille argenteos.* Ex computo recentiorum mille argentei erant ferè mille scutata ex nostris. Quid! pro emendis velis mille argenteos dedit? Sic, ait Tertull. de velandis virginibus, mille argenteos dedit pro velis emendis, quibus suam, ac puellarum honestatem contegeret. Mirum! mille argenteos pro velamentis? Sic, quia velaminibus mulieres opus habent.

Gen. 24. Chald. Hamerus. Matr. del. Rio. Marian. Corn. à Esp. Sara cur em- prum velamen

Tertull.

Idem Tertullian. ad Christianam mulierem: Oro te, inquit, sive mater, sive soror, sive filia virgo, (secundum annorum nomina dixerim) vela caput: si mater, propter filios, si soror, propter fratres, si filia, propter patres. Omnes in te aures perichitantur. Induc armaturam pudoris, circumduc vallum verecundie, murum sexui tuo strue, quæ nec tuos emittat oculos, nec admittat alienos.

Tertul. ad Christian. mulier.

Sed hic ad nostram confusionem, ac pudorem adnotare est, quanta se se celeritate

Gen. ibid. tate Rex ille infidelis ab occasione subdu-
xerit. *Stating, de nocte confurgens Abimelech
vocavit Abraham., reddiditque illi Saram
uxorem suam.* Non distulit ad mane, non
moratus est, sed ubi Deus illi periculum
ostendit, media nocte surrexit, &c. Sic,
sic hujuscemodi restitutiones faciendæ
statim.

D. Cyprian. D. Cyprian. de singul. Clericorum:
Lubrica spes est, quæ inter fomenta pec-
candi salvari se sperat. Incerta victoria
est, inter hostilia arma pugnare: & im-
possibilis liberatio est, flammis circum-
dari, nec ardere. *Nunquid potest homo abjco-
dere ignem in sinu suo, ut vestimenta illius non
ardeant? aut ambulare super prunas, ut non
combustantur planta ejus? sic qui ingreditur
ad mulierem proximi sui, non erit mundus,
cum tetigerit eam.*

Prov. 6. D. Bernard. Cum fœmina semper esse,
& non cognoscere fœminam nōne plus
est, quàm mortuum suscitare: Quod mi-
nus est, non potes, & quod majus est, vis,
credam tibi? Quotidie latus tuum ad la-
tus juvenulæ est in mensa, lectus tuus
ad lectum ejus in camera, oculi tui ad il-
lius oculos in colloquio, manus tuæ ad
manus ipsius in opere, & continens vis
putari?

Optimè quidem Isidorus Pelusiota ad
Palladium: Mulierum congressus, vir
optime, quantum fieri potest, fuge. Nam
eos, qui sacerdotii munere funguntur,
sanctiores, ac puriores illis esse oportet,
qui ad montes se contulerunt. Siquidem
illi, & sui, & plebis, hi autem sui duntaxat
curam gerunt. Atqui illi in hujusmodi
dignitatis fastigio collocati sunt, omnès-
que vitam eorum perscrutantur, & ex-
plorant: hi autem in spelunca sedent, aut
sua vulnera curantes, aut vitia obtegen-
tes, aut etiam coronas sibi ipsis textentes,
Quod si etiam, ut cum illis congregiaris,
necessitas aliqua te obstringat; oculos
humi dejectos habe, atque ipsas quoque,
quonam pacto spectandum sit, doce.
Non enim duntaxat docendum est, quo-
nam pacto cernere oporteat, sed etiam ut
oportet cernere. Cùmque pauca, quæ
ipsarum animos illustrare queant, locutus

Isidor. ep. 284.
l. 2. apud Ba-
ron. c. 9. p. 867.
Mulierum
congressus fu-
giat sacerdotes.

A fueris, statim evola, ne fortè diuturna
consuetudo vires tuas emolliat, & in-
fringat.

Quod si te frequenter cum ipsis versa-
ri, nec ullo inde detrimento affici dixeris,
id quidem fortasse mihi persuaderi sinam.
At illud item velim omnibus notum es-
se. Aquis lapides extenuari, ac rupem
aquæ guttis continenter cadentibus ex-
cavari dicunt. Quorum verborum hujus-
modi sensus est: Quid rupe durius fingi
queat? Quid item aqua mollius, & qui-
dem, aquæ guttula? Et ramen assiduitas
naturam vincit: Quod si natura, quæ æ-
grè dimoveri potest, dimoveretur, idque
quod minimè habebat, perpetitur, quâ
tandem ratione voluntas, quæ facillè mo-
veretur, à consuetudine non vincatur, &
evertatur?

C Hoc perspicuè videre est in Andrea
Fundanæ civitatis Episcopo: Quod, ait
in Dialog Gregor. ad hoc legentibus ut
valeat, exopto, quatenus qui corpus
suum continentia dedicant, habitare
cum fœminis non præsumant, ne ruina
mentem tantò repentina surripiat, quan-
tò ad hoc, quod malè concupiscitur, et-
iam præsentia concupitæ formæ famula-
tur. Hæc res non est dubia, quàm narro.

D & ejusdem loci habitatores existunt. Hic
namque venerabilis Vir, cum vitam mul-
tis plenam virtutibus duceret, seque
sub sacerdotali custodia in continentia
arce custodiret, quandam Sæctimoniam
fœminam, quam secum prius habuerat,
noluit ab Episcopi sui cura repellere, sed
certus de suâ, ejusque continentia, secum
hanc permisit habitare. Ex qua re actum
est, ut antiquus hostis apud ejus animum
aditum tentationis exquireret. Nam cœ-
pit speciem illius, oculis mētis ejus com-
primere, ut illectus nefanda cogitaret.
Quadam verò die Judæus quidam ex
Campaniæ partibus Romam veniens,
Apicæ carpebat iter: qui ad Fundanum
elivum perveniens, cum jam diem vespè-
rascere cerneret, & quò declinare posset,
minimè reperiret, juxta Apollinis tem-
plum fuit, ibique se ad manendum con-
tulit.

D. Greg. lib. 4.
Dial. c. 7.

De Andrea,
Fundano Epi-
scopo, qui occa-
sionem non
vitans, penè
prolapsus est.

Occasio ejus-
dam Sancti-
monialis sen-
sim animum
ejus emollit.

*Quantum va-
leat inferna-
lium pena-
rum meditatio*

jam corpore combureretur, unde veluti secum depugnans, dicebat: Quid est, Martiniane? Recte te accepit hic ignis, qui est ad tempus, & hæc acerba pœna? Si autem potes hæc pati, accede ad hanc mulierem, ipsa enim, vel per eam potius Diabolus ignem æternum conciliat. Non est enim hæc causa, sed is, qui eam movit, ut impediret bonum tuum propositum. Cogita ergo æternum illud supplicium, ô Martiniane vermem, qui non potest sopiri, stridorem dentium. Hic enim ignis, qui est ad tempus & cadit sub aspectum, ab aqua extinguitur, & dum ardet, habet lucem, æternus autem ignis, & qui nunquam desinit, neque unquam ab aqua extinguitur, neque ullam habet lucem. Illi vermes nunquam cessant. Angeli, qui præsumunt supplicium, in puniendo nunquam defatigantur, suntque planè immiseriordes. Cogita hæc omnia, ô Martiniane, & si ea potes sustinere, accede ad mulierem.

*Alterius occa-
sionis tentatio.*

His itaque contra præsentem occasionem munitus, sive deinceps imbecillitatis conscius, ad eam mulierem occasiones vitavit, ut id præcipue cogitaret, in quem locum profugeret, vel conscenderet, ad quem fieri non posset, ut mulier perveniret. Cùmque in quadam parva insula in mari posita, in qua nemo penitus habitabat, se se abdisset, iterumque opera Diaboli puella quædam pulcherrima, quæ sola in naufragio servata, apprehensa tabula, scopulum eundem tenuit, illuc appulisset, & clamasset, ut ei manum portigeret, videns non aliunde eam posse habere salutem, aut auxilium, dixit subridens: Hoc quoque est maligni machinatio. Revera non vinces promptum meum, & alacre animi studium, ô Diabole. Deinde dicit apud se: Væ mihi peccatori, rursus mihi adest cordis probatio. Quid ergo faciam? Si eam dimiserò in aquis, in eis suffocabitur, & maculabit meam animam in die Judicii. Sin autem eam assumpsero, non excedit mihi esse cum ea. Revera hæc est in longè graviori necessitate, quam prima. Nam illa quidem, cùm esset in terra, poterat

A sæpè servari: hæc verò non potest aliunde servari. Et cum suos oculos in cælum extendisset, dixit: Domine Deus meus, in quem speravi à juventute mea, ne sinas me perire: sed provide id, quod est utile animæ meæ. Cùmque hæc dixisset, tradidit ei manum, & eduxit eam ex aqua.

B Cum autem animadvertisset, eam esse speciosam, dicit ei: Igni cum fœno nequaquam bene convenit. Non possum ego, & tu hic simul esse: malignus enim in me operatur putrefactionem. Sed tu hic mane, neque quicquam timueris: habes enim panem, & aquam, & quomodo comedebam ego, tu quoque comede, ut tibi sufficiat, donec veniat nauclerus, qui adfert ad me panem, & aquam: adhuc enim restant duo menses, post quos huc veniet, & cum huc veneris, narra ei, quid acciderit. Is verò te

C hinc educet, & deducet in tuam civitatem. Cùmque hæc dixisset, mare obstravit signo Crucis, & dixit: Domine Deus meus, qui increpasti ventos, & mare, cæque tibi cum tremore obedierunt, me quoque adspice, & mei miserere, & ne sinas me perire. Ecce enim, Domine, confidens in sancto tuo nomine, in mare me projiciam. Malo enim mori incon-

D sideratè, quam cum corporis perturbatione consuetudinem habere cum muliere. Ad puellam autem conversus, dixit: Esto salva, mulier. Dominus custodiet animam tuam, filia, ab omni insultu Diaboli, & te conservabit in finem. Quæ cùm dixisset, se statim jecit in mare. Statim autem eum duo delphines exceperunt, & in terram deposuerunt. Puella verò, donec excessit ex oculis ejus, videbat ipsum ferri super aquas, neque sciebat amplius, quid factum esset. Bestus autem Martinianus in terram egressus oravit, dicens: Ago tibi gratias, Domine Deus meus, quod fecisti misericordiam in meam humilitatem: sed etiam usque ad finem ne me relinquant, bone Domine, & benigne.

E Hæc cum dixisset, dicit apud se: Quid faciam, nescio. In montibus non me

*Ut occasiones
fugiat, misit
se in mare, &
delphinorum
tergis evasit.*

*Ut occasiones
fugiat, perpe-
rui suscepit
reginationem.*

finis Satanas, nec in mari. De cætero bonum est mihi meditari dictum Evangelii, & hoc facere, docet enim Dominus sic dicens: *Si persequantur vos ex hac civitate, fugite in aliam. Amen enim dico vobis, non finietis civitates Israël.* Quæ cum dixisset, cœpit fugere, & dicere: Fuge, Martiniane, ne te comprehendant tentatio, fuge, Monache. Sicque fugiens, & seipsum persequens, finit dies vite sue.

Matth. 10.

Gen. 6.

Quid miramur? *Videntes filij Dei filios hominum, quod essent pulchra, acceperunt sibi uxores ex omnibus, quas elegerant.* Quosnam hic arbitramini Dei filios appellatos ex Philonis, Tertulliani, Justini, Clementis, & Lactantii sententia? Ange-
 Fierine id quidem potuit? O vim occasionis! Improbatur quidem horum sententia, præsertim à Theodoro, ac plerisque aliis, tum veteribus, tum recentioribus: cæterum ex ea tam perantiqua opinione, quantum illi occasioni dederint inferre liceat, quod nimirum opinati sint ex aspectu mulierum vel Angelos inflammatos, primumque suum tunc temporis, peccatum luxurie admisisse, ac propterea celo ejectos esse. Quod si ex horum sententia occasio movit Angelos, quantum movebit homines?

Phil. l. de Giga.
 Tertul. l. de habit. mulier. Iust.
 Apoc. 1.
 Clem. 3. ser.
 Lact. l. 2. c. 15.
 Theod. q. 47.
 in Gen.
 Corn. à Lap.
 hoc loco.

Hebr. 12.

D. Thom.

Theod.

Græc.

Occasio peccatum circumstant, & vincens.

Occasio regio mortis.

Isa. 9.

Matth. 4.

Occasionem quantum fugerint Sancti.
 D. Gregor. 4.
 Dial. 11.

Deponentes, deponentes, ut monet Apostolus, *omne pondus.* D. Thom. & Theodor. id est, peccatum, & circumstant nos, ex Græco, & tenaciter inhaerens, ac vincens nos peccatum, hoc est, occasionem peccandi. O quam verè occasio tenaciter inhaerens est peccatum vincens! Vocant autem occasionem *circumstant peccatum*, quia peccatum per occasionem circumcirca nos est.

Hinc per Iam vocatur occasio veluti regio, ac territorium mortis. *In regione umbrae mortis, vel in regione, & umbrae mortis sedent.* His, qui in tenebris, & umbrae mortis sedent. Et bene umbra. nam ut umbra corpus; ita occasio peccatum consequitur.

Quantum propterea aberant Sancti ab occasione? Tantum, ut vel morti proximi, ac animam agentes abfuerint. Tolle paleam, apud D. Gregor. dicebat

A quidam animam agens, quia adhuc igniculus vivit. Tantum, ut ferè dixerim, eam vel mortui pertimeriat. Unde sapius illud in Genes. & alibi animadverti, Gen. 27. quidnam sibi vellet: *Vt det mihi speluncam Lyrae duplicem, in quo erat spelunca duplex, in spelunca agri duplici.* Quid est sepultura hæc duplex? Lyranus ait, sepulchrum duplex vocatum, quod unum in summitate cavernæ, alterum verò in fundo esset. Ad
 B quid autem duplicia hæc sepulcra? Gloss. Gloss. sa, ut scorsum in altero viri, in altero verò conderentur mulieres. Quid? Vel post mortem hæc separatio? Omnino, ex quo intelligas, quantum in vita mulierum occasio sit vitanda.

A muliere certè fugiendum, ut à facie colubri. Prima, quæ cum colubro sermones permiscuit, mulier fuit: unde, sic dixerim, venenosum quid hausisse, & ex ore, & oculis, ac unde quaque venenum exhalare videtur. Eva mulierem signat, Heva verò colubrum, vel serpentem. Aspirationem adde mulieri, & coluber erit.

Genes. 3.
 Mulier ex colloquio cum serpente venenum hausit.

Quid, quod vel à bonis, ac spiritualibus cavendum? *Videntes filij Dei filios hominum, quod essent pulchra.* Filii Dei ex Chrys. Cyrill. Theodor. Rupert. Hilario, ob sanctitatem, ac temperantiam filii Seth. *Quod essent pulchra.* D. Hieron. quod essent bona. Cave, cave, et si sanctus, ac temperans, vel à bonis: immò ab his ferè magis, quod magis alliciant, tum pulchritudine, tum bonitate. D. Augustin. de cohabitatione Clericorum, & mulierum: *Quantò religiosiores, tantò citius alliciunt, & sub pretextu pietatis later visus libidinis.* Cito, cito te expeditas. Longa, & crebra colloquia sanctus amor non habet, sed brevis esse laborat, & per monosyllaba (cum ejus oracula illæ sciscitantur) respondat. Hier. in Epist.

Genes. Cyril.
 Theod.
 Rupert. ibid.
 Hilar.
 Hieron. in 99. Hebr.

D Hieron. quod essent bona. Cave, cave, et si sanctus, ac temperans, vel à bonis: immò ab his ferè magis, quod magis alliciant, tum pulchritudine, tum bonitate. D. Augustin. de cohabitatione Clericorum, & mulierum: *Quantò religiosiores, tantò citius alliciunt, & sub pretextu pietatis later visus libidinis.* Cito, cito te expeditas. Longa, & crebra colloquia sanctus amor non habet, sed brevis esse laborat, & per monosyllaba (cum ejus oracula illæ sciscitantur) respondat. Hier. in Epist.

Aug. de cohab. Cler. ac mulier. Mulierum religiosorum familiaritas periculosa.

E Eccl. 9. Colloquium illius quasi ignis exardescit.

Eccl. 9.

Eccl. 42. In medio mulierum noli commorari. Hugo Cardin. Nisi velis commori.

Eccl. 42.
 Hugo Card.

Job. 41. per accommodationem: *De ore eius lampades procedunt, sicut ignis accendit.*

Job. 41.

sa. De

Græc.
Alij.

sa. De naribus ejus procedit fumus. sicut olla succensa, atque ferventis. Halitus ejus prunas ardere facit, & flamma de ore ejus egreditur. In collo ejus morabitur fortitudo, & faciem ejus præcedit egestas; vel Græcè. *Coram eo* (dic, cā) *currit perditio*. Membra carnis ejus coherentia sibi. Mitteret contra eum fulmina, vel effunderet in eum flumina (voluptatum.)

Occasiones
quoad fugit
Samson, fortis
fuit.

Iud. 14.

Septuag.

Ob id solenne semper fuit Sanctis omnibus occasiones pro posse devitare, sique fortes persistebant ab occasione remoti. Ut fortis Samson, donec ab occasione remoris abfuit! Cùmque venissent ad vineas, ne vineam ingrederetur, neve in occasionem aliquid à vinea accipiendi se se Nazareus immitteret, sterit, ut indicant Septuag. Et venit usque ad vineam. Tunc apparuit castulus leonis servus, & rugiens, & occurrit ei, & dilaceravit leonem: magis nimirum timuit appropinquare vineæ, quàm leoni obviam ire.

Sic, sic Deus adjuvat illos, qui quantum possunt, occasiones devitant: ut suo eos destituit auxilio, hoc est; elabi sinit, qui temerè in occasiones prouunt. Sic veluti à naufragio præservavit Josephum, non præservavit Samsonem: quem admodum à tempeste te liberavit. Apostolos, non liberavit Jonam.

In Vit. Pat. p. 2.
l. de obed. n. 4.

Occasiones fugiens à Deo
servantur.

O quanti refert, Fratres, in occasionem non se se immittere, sed potius mitti! Missus ille in Vitis Patrum ad possessionem quandam timebat ire, ne scandalizaretur. Cui senex: Vade, & crede in Deum patrum meorum, quia proteget te ab omni tentatione. Et facta oratione, dimisit eum. Venit autem Frater in possessionem, & requisivit, ubi maneret minister ille, qui parabat necessaria seni, & invenit hospitium ejus. Congitit autem eum cum suis omnibus ad memoriam parentum suorum extra possessionem venire, excepta una filia ejus. Quæ cum pulsantem Fratrem illum audisset, venit ad ostium, & aperuit ei, & cùm ille interrogaret eam de patre suo, illa hortata est eum, ut intraret hospitium, simul etiam & traheret eum, ille verò non acquiescebat. Sed cùm diu eum traheret, prævaluit introducere eam ad se, & com-

A. plexa est eum, & cepit eum illectare ad comixtionem corporis sui. Ille autem videns se trahi ad luxuriam, & cogitationibus confundi, ingemiscens clamavit ad Deum; dicens: Domine, propter orationes Patris mei libera me in ista hora. Et cùm hoc dixisset, subito inventus est ad flumen, pergen; ad Monasterium, & reversus est illæsus ad Abbatem suum. Videtis, quantum Deus adjuvet eos, qui non se in occasiones immittunt, & quantum interfit inter tentare se ipsum, & tentari?

Christi Servatoris nostri tentationes ex invidia tentatoris fuerunt, quòd nimirum in virtutum exercitio eum tentator videret; & hæc ad bonum lucrum, & coronam ordinantur; Aliæ ex occasione suboriuntur, quòd se quisquam in occasionem immittat, dona Dei non æstimet, in se confidat: & hæc ad lapsum tentationes sunt; ut fuit tentatio Evæ. Fugiendæ itaque occasiones, ut tentationes vincantur.

Quòd qui verè accedunt ad servitutem Dei, magis quàm alii tentantur.

PUNCTUM XXXIV.

Elli, accedens ad servitutem Dei, sit in justitia, & timore, & præpara animum tuam ad tentationem. Quanto enim quis magis vult mundum fugere, inquit Hugo Cardin. & ad Deum accedere, tanto acrius, & subtilius insurgit Diabolus contra eum.

Tunc Iesus ductus est in desertum à Spiritu, ut tentaretur à Diabolo. Chrylost. apud D. Thom. in Caten. Tunc scilicet, quando Pater clamavit de celo: *Hic est Filius meus dilectus*. Quisquis ergo (subdit Chrylost.) post Baptismum majores sustinet tentationes, non turberis: Etenim propter hoc accepisti arma, ut non vaces, sed præleris. Ideo autem tentationem à te Deus